

PIET VESSEUR, bottelaar in Oude Wetering

„Ruiken, kijken en spoelen dat was de volgorde”

door Kees van Kuilenburg

Het is al ruim zestig jaar geleden, maar Ton Vesseur somt nog moeiteloos de meeste café's op waar vaten en flessen bier werden afgeleverd in Alkemade. Of het nu in Oude Wetering, Roelofarendsveen, Rijpwetering, Oud Ade of andere dorpen was, hij haalt ze zonder aarzelen weer te voorschijn. Sommige horecagegelegenheden bestaan nog steeds, maar anderen zijn al heel lang verdwenen. „Ik zou het niet weten, want het is al heel wat jaren geleden dat ik in Oude Wetering ben geweest”, vertelt de inwoner van Breda. „Kennelijk heeft het destijds toch veel indruk bij me gemaakt. Het was ook een prachtige tijd, waar ik veel heb beleefd”.

Vesseur – zoon van een Utrechtse bakker met roots in het Zuid-Hollandse polderland – werd in 1943 door zijn ouders vanuit de stad naar het kleine dorpje Oude Wetering gestuurd. De kleine Ton was wat smalletjes en zou bij tante Catrien en oom Piet, die geen kinderen hadden, wel weer op krachten komen. In het dorp langs de Wetering was er wat meer voedsel beschikbaar voor Ton, werd in Utrecht waarschijnlijk niet ten onrechte geredeneerd. Hij bracht twee winters in Oude Wetering door. In zijn vrije tijd was hij actief in de bottelarij van zijn oom aan de Kerkstraat of bezorgde met een bakfiets bier bij de klanten.

Ton Vesseur, nu woonachtig in Breda. Foto: Kees van Kuilenburg

Piet Vesseur ging na de Eerste Wereldoorlog – 1914-1918 – aan de slag in de bottelarij, waar Amstel-bier in flessen werd afgevuld. Vesseur had enige ervaring opgedaan in militaire dienst. Daar was hij kok en bottelier. (Een bottelier was een keldermeester. Vandaag de dag vergelijkbaar met een hofmeester). In het verleden deelde een bottelier een oorlam (een borrel) als er goede prestaties aan boord waren geleverd). Dus had de inwoner van Oude Wetering wel enige ervaring met drank. Overigens was de bottelarij eerst in handen van zijn oudere broer Harrie, maar die had volgens overlevering meer voor zichzelf nodig dan hij omzette. De bottelarij was een woonhuis, waar beneden werd gewerkt en boven

huisde de familie. De familie Vesseur is in Oude Wetering vooral bekend door het loodgieterbedrijf, dat nog steeds bestaat. Volgens zijn neef Ton was oom Piet ook „armenmeester”. Hij deelde zakken met centen uit aan de armen in het dorp”. Overigens besliste Vesseur niet alleen wie daarvoor in aanmerking kwam. Hij maakte deel uit van het armenbestuur, zoals destijds in iedere parochie het geval was.

Het bier werd in houten vaten vanuit de Amstel Brouwerij in Amsterdam door bode Van Ruiten uit Roelofarendsveen per schip vervoerd naar Oude Wetering. De vaten kregen een plaats naast het woonhuis van Vesseur en de boerderij van Hulsebosch. „Ik ben wel een paar keer mee geweest om bier te halen in Amsterdam”, vertelt Ton Vesseur, „een mooie tocht, maar er moest ook gewerkt worden en die vaten waren flink aan de maat. In de avond voelde ik mijn rug dan ook behoorlijk”.

Vervolgens werd de Amstel Pilsener in flessen afgevuld. Volgens Vesseur was het „aanslaan” van een vat een hele ceremonie. Daarna ging het koolzuur er op en kon er gebotteld worden. Zes flesjes tegelijk werden door de bottelmachine gevuld. Dat was niet zonder gevaar. „Twee keer heb ik het meegemaakt dat een fles kapot sprong. Gelukkig werd er achter een scherm gewerkt, zodat er geen ongelukken gebeurden, maar je schrok behoorlijk. Dat bottelen was een greep. Als de fles vol was sloot je met je duim de fles af en vervolgens ging de beugel er op. Bleef het koolzuur nog sissen, dan ging er een tweede rubbertje op de beugel. In een half uurtje

De bottelaars P. Vesseur, A. Vreeken, A. Hogeboom en J. Vreeken (v.l.n.r.) hebben even pauze en nemen dan een flesje. Er is genoeg keus op de tontafel. Foto-archief Stg. Oud Alkemade

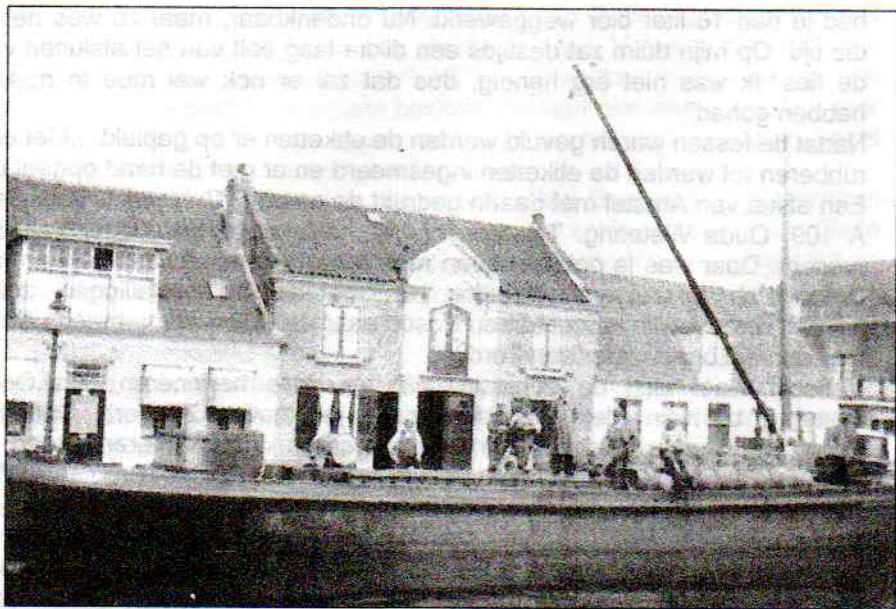
had je dan 18 liter bier weggewerkt. Nu ondenkbaar, maar zo was het in die tijd. Op mijn duim zat destijds een dikke laag eelt van het afsluiten van de fles. Ik was niet erg handig, dus dat zal er ook wel mee te maken hebben gehad”.

Nadat de flessen waren gevuld werden de etiketten er op geplakt. „Met een rubberen rol werden de etiketten ingesmeerd en er met de hand opgeplakt. Een etiket van Amstel met daarin gedrukt de naam P.C. Vesseur, bottelarij A 109, Oude Wetering. Telefoon nr. 14. Pils en donker lager van 3,5 procent. Daar was je ook wel even mee bezig”, herinnert de inwoner van Breda zich. Vervolgens werd het bier met andere bestellingen, zoals jenever, brandewijn, advocaat en Fosco naar de afnemers gebracht. Eerst met een A-Ford en later een Ford V8.

Vesseur weet zich de adressen nog goed te herinneren. „In Oude Wetering bij Hein Klein Café Meerzicht, jachthaven Zeegers, Café De Sport van Manus Jonkman en Bert Vaneman, in Roelofarendsveen bij Jaantje van der Geest, Café Ludlage, Café De Franse Brug, De Vier Heemskinderen en de Pancratiuszaal. In het wat verder gelegen Rijpwetering De Vergulde Vos van Willem Zoetermelk. Ook de weduwe Daleman werd aangedaan. „Die zag nog liever een klant gaan dan komen”, aldus Vesseur. „Ze is ruim 100 jaar geworden”. Roelofarendsveen werd royaal van bier voorzien door Piet Vesseur. „In Roelofarendsveen, maar ook in andere plaatsen, werd wat afgezopen. Vooral tijdens de kernis was het bier bijna niet aan te slepen. Ik zie kruidenier Knijff uit Nieuwe Wetering nog voor me op zijn bakfiets en een potlood achter zijn oor. Ook leverde Vesseur bier in Leimuider bij Piet Keizer en Café Sneeboer”, die gerund werd door twee vrije meiden en in de volksmond de bijnaam kreeg van *De Twee Sneetjes*.

De jonge Ton Vesseur bezorgde bier met een bakfiets. Een met verzwaarde wielen en vering. „Kratte met 64 flessen bier moest je afleveren”. Ook haalde Ton de lege flessen weer op. „Dat was niet altijd even simpel. Vooral bij de jachthaven. Daar haalde ik ze van onder de struiken vandaan. Zelfs van de concurrentie nam ik de lege flessen mee. Als ze pasten dan gingen ze het krat in”. Vervolgens werden de flessen gecontroleerd of ze wel schoon waren. „Kijken of er geen peuken inzaten. Oom Piet had als regel: ruiken, kijken en spoelen. Dat spoelen deed je met soda en heet water. Die niet in orde waren verdwenen in de wetering aan de overkant”.

Terugkijkend weet Vesseur zich ook nog de souvenirs van Amstel te herinneren. Een langspeelplaat van de Jamboree - „ik kan het lied nog zingen” - en het Meibierlied van Bob Scholten. Vervolgens zingt de Bredenaar met luide stem een van de „songs” voor. „Een markante man was ook de knecht Willem Droogh. Die was eerst brugwachter, nadat de Duitsers de brug hadden opgeblazen werd hij veerbaas en werkte illegaal bij Ome Piet”.

De tonnen met bier vervoert bode van Ruiten per boot van Amsterdam naar Oude Wetering. Foto-archief J.W. Kret

Piet Vesseur overleed op 22 september 1945, zoals het bidprentje aangeeft dat zijn neef nog steeds bezit. „Dat was een markant moment. Op die dag kregen alle Nederlanders het Tientje van Lief tinck. Voor iedereen was dat een nieuwe start, behalve voor ome Piet, die overleed die dag”. Na zijn dood heeft zijn weduwe de zaak verkocht aan Lafeber in Leiden, die vanaf dat moment de dorstige bevolking van Alkemade van bier en andere dranken voorzag.